

dosarul nr. 2ra-990/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Constantin Roșca)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Sîrbu, V.Mihaila, A.Minciuna)

## DECIZIE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:  
judecători:

Valeriu Doagă  
Svetlana Filincova  
Tamara Chișca-Doneva  
Dumitru Mardari  
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Kononov Valeriu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” în proces de insolabilitate, cu privire la rezoluțiunea contractelor, repararea prejudiciului material, încasarea datoriei contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Nourco” în proces de insolabilitate, casată parțial hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru în partea rezoluționării contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului și încasării sumelor, cu pronunțarea în aceste părți, a unei noi hotărâri, prin care cerințele enunțate au fost respinse, în rest hotărârea din 11 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru a fost menținută,

### c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2012 Kononov Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” în proces de insolabilitate (în continuare SRL „Nourco” în proces de insolabilitate) cu privire la rezoluțiunea contractelor, repararea prejudiciului material, încasarea datoriei contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Kononov Valeriu a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată inițială, în motivarea căreia a indicat că în perioada anului 2007 a încheiat cu SRL „Nourco” un șir de contracte de investiții a mijloacelor bănești pentru construcția imobilelor (spații locative), în blocul locativ care urma a fi construit în mun. xxxx, str. xxxx și, anume contractele: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, achitând suma totală de 448 105 euro, fapt confirmat prin chitanțele eliberate de pârâtă la data efectuării plăților.

Reclamantul a menționat că pe lângă suma achitată în baza contractelor de investiții a mai acordat directorului pârâtei SRL „Nourco” în baza recipiselor din 01 noiembrie 2007 un împrumut, în sumă totală de 335 000 euro, care ulterior au servit la achitarea imobilelor conform contractelor de investiții nr. 1B, 2B, 3B, 04, 07, 08 încheiate de părți la 12 martie 2008, iar pârâta s-a obligat să restituie împrumutul cu o dobândă lunară de 5 % din suma de bază, însă nu a restituit datoria.

Kononov Valeriu a relatat că la sfârșitul anului 2008, SRL „Nourco” a început să întâmpine dificultăți financiare, iar construcția blocurilor locative din str. xxxx, mun. xxxx a fost stopată. Ulterior, la 26 octombrie 2010 SRL „Nourco” a intrat în incapacitate de plată, iar prin hotărârea Curții de Apel Economice s-a intentat procesul de insolabilitate.

A mai precizat că, și-a înaintat creanțele în cadrul procesului de insolabilitate, însă creanța sa nu a fost validată, motiv pentru care a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul Kononov Valeriu a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii a considera reziliate contractele cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx și, anume: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, încheiate între SRL „Nourco” și Kononov Valeriu; încasarea din contul SRL „Nourco” în proces de insolabilitate în beneficiul său a sumei de 448

105 euro, cu titlu de sumă achitată conform contractelor de investiții în construcția imobilelor, a sumei de 335 000 euro, cu titlu de datorie conform contractelor de împrumut, a sumei de 50250 euro cu titlu de dobândă pentru împrumutul acordat, a sumei de 306 628,01 euro cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a sumei de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 11 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea înaintată de Kononov Valeriu, fiind dispusă rezoluționarea contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, încheiate între SRL „Nourco” și Kononov Valeriu. S-a încasat din contul SRL „Nourco” în proces de insolvență în beneficiul lui Kononov Valeriu suma de 448105 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, cu titlu de prejudiciu material, precum și suma de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, cu amânarea încasării acesteia pe un termen de până la 6 (șase) luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii. În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de către Kononov Valeriu împotriva SRL „Nourco” în proces de insolvență, în partea încasării datoriei contractuale, a fost respinsă ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Prin decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către SRL „Nourco” în proces de insolvență, s-a casat parțial hotărârea din 11 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea rezoluționării contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx și încasării sumelor și pe aceste capete de cerere s-a emis o nouă hotărâre, prin care cerințele privind rezoluționarea contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx încheiate între SRL „Nourco” și Kononov Valeriu și încasarea din contul SRL „Nourco” în proces de insolvență în beneficiul lui Kononov Valeriu a sumei de 448105 euro, cu titlu de prejudiciu material, precum și a sumei de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată s-au respins ca nefondate. În rest, hotărârea instanței de fond, s-a menținut, fără modificări.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 27 martie 2018 Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții

de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 11 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și încasarea din contul intimatei SRL „Nourco” în proces de insolvență în beneficiul recurentului a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului în sumă de 12505 lei.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea cauzei instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

La fel s-a mai indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În acest sens, s-a invocat că, instanța de apel nu a reținut faptul că, în perioada anului 2007 a încheiat cu SRL „Nourco” un șir de contracte de investiții a mijloacelor bănești pentru construcția imobilelor (spații locative), în blocul locativ care urma a fi construit în mun. xxxx, str. xxxx și, anume contractele: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, achitând în acest sens suma totală de 448 105 euro, fapt confirmat prin chitanțele eliberate de pârâtă la data efectuării plăților.

Astfel, a indicat reprezentantul recurentului că investitorul – Kononov Valeriu și-a executat pe deplin și cu diligență obligațiunile sale contractuale, achitând suma de 448 105 euro, ce reprezintă costul apartamentelor, însă intimata SRL „Nourco” în proces de insolvență nu a asigurat recepția finală a imobilului în termenul stabilit de ambele părți și nu i-a transmis recurentului apartamentele contractate.

La fel, a susținut că nu pot fi reținute argumentele apelantei – intimata SRL „Nourco” în proces de insolvență, preluate de către instanța de apel precum că chitanțele și dispozițiile de încasare prezentate de către reclamant nu sunt însoțite de către bonuri fiscale (bon de casă), or, faptul lipsei bonurilor fiscale ca anexă la dispozițiile de încasare nu poate fi imputat acestuia din urmă în situația în care dispozițiile de încasare prezentate în original în prima instanță au fost cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare, motiv pentru care instanța de fond corect a concluzionat că acestea sunt înregistrări confirmative a efectuării achitării de către reclamant în favoarea SRL „Nourco” a sumei totale de 448 105 euro, cu atât mai mult pe ele fiind aplicată ștampila SRL „Nourco”.

În rezultat, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând o hotărâre

neîntemeiată de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, pe când instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic (vol.II,f.d.2-4).

La 02 mai 2018 în adresa intimă a fost expediată copia recursului declarat de Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței (vol.II,f.d.7), iar la 04 iunie 2018 locțiitorul administratorului insolvenței SRL „Nourco” în proces de insolvență – Vera Popaz a depus referință, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil (vol.II,f.d.9-14).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 17 ianuarie 2018 (f.d.234) și recepționată de către reprezentantul recurentului Kononov Valeriu – avocatul Lungu Vasile la 07 februarie 2018 (f.d.240), iar recursul a fost declarat la 27 martie 2018 (vol.II,f.d.2).

Prin încheierea din 06 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile a fost considerat admisibil și fără a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestuia de către completul din 5 judecători (vol.II,f.d.16).

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul din alte motive decât cele invocate în cererea de recurs, de a casa decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o

singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, reclamantul – recurent Kononov Valeriu, în calitate de investitor a încheiat cu SRL „Nourco” în calitate de întreprindere – contractele cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, conform cărora compania s-a obligat să construiască imobilul amplasat în mun. xxxx, str. xxxx, având ca obiecte speciale apartamentele: nr. 11, cu suprafața totală de 39,95 m<sup>2</sup>, etajul 2 al blocului locativ; nr. 31, cu suprafața totală de 39,95 m<sup>2</sup>, etajul 6 al blocului locativ; nr. 21, cu suprafața totală de 39,95 m<sup>2</sup>, etajul 4 al blocului locativ; nr. 36, cu suprafața totală de 39,95 m<sup>2</sup>, etajul 7 al blocului locativ; nr. 41, cu suprafața totală de 67,12 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 24, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 3 al blocului locativ; nr. 45, cu suprafața totală de 87,20 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 52, cu suprafața totală de 62,15 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 30, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 4 al blocului locativ; nr. 42, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 6 al blocului locativ; nr. 48, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 7 al blocului locativ; nr. 35, cu suprafața totală de 89,75 m<sup>2</sup>, etajul 5 al blocului locativ; nr. 50, cu suprafața totală de 66,51 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 54, cu suprafața totală de 89,75 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 43, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 7 al blocului locativ; nr. 49, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 90, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 5 al blocului locativ; nr. 102, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 7 al blocului locativ; nr. 60, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul parter al blocului locativ; nr. 104, cu suprafața totală de 66,51 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ; nr. 98, cu suprafața totală de 66,51 m<sup>2</sup>, etajul 7 al blocului locativ; nr. 79, cu suprafața totală de 39,97 m<sup>2</sup>, etajul 4 al blocului locativ; nr. 103, cu suprafața totală de 66,51 m<sup>2</sup>, etajul 8 al blocului locativ, termenul contractelor fiind fixat – al doilea semestru al anului 2009, iar obligația esențială a investitorului – Kononov Valeriu de a achita sumele calculate în mărimea prevăzută de contracte, la data încheierii contractelor, sumele totale, fiind corespunzător de 14182 euro, 14182 euro, 14182 euro, 14182 euro, 23828 euro, 14189 euro, 30956 euro, 23430 euro, 14189 euro, 14189 euro, 14189 euro, 33836 euro, 25074 euro, 31861 euro, 15069 euro, 15069 euro, 15069 euro, 15069 euro, 15069 euro, 25074 euro, 25074 euro, 15069 euro, 25074 euro (vol.I,f.d.10-54).

După cum invocă reclamantul Kononov Valeriu în sensul executării obligațiilor contractuale acesta a efectuat achitări, fapt ce în opinia sa se confirmă prin copiile chitanțelor și dispozițiile de încasare cu nr. 200 din 01 noiembrie 2007, nr. 207 din 02 noiembrie 2007, nr. 231 din 15 noiembrie 2007, nr. 226 din 13 noiembrie 2007, nr. 227 din 13 noiembrie 2007, nr. 223 din 12 noiembrie 2007, nr. 224 din 12 noiembrie 2007, nr. 226 din 09 noiembrie 2007, nr. 221 din 09 noiembrie 2007, nr. 238 din 22 noiembrie 2007, nr. 224 din 08 noiembrie 2007, nr. 223 din 08 noiembrie 2007, nr. 220 din 08 noiembrie 2007, nr. 221 din 07 noiembrie 2007, nr. 232 din 16 noiembrie 2007, nr. 231 din 16 noiembrie 2007, nr. 212 din 05 noiembrie 2007, nr. 211 din 05 noiembrie 2007, nr. 206 din 02 noiembrie 2007, nr. 225 din 09 noiembrie 2007, nr. 215 din 06 noiembrie 2007, nr. 232 din 20 noiembrie 2007 și nr. 219 din 06 noiembrie 2007, achitând în total suma de 448105 euro, în echivalent în lei la cursul oficial de schimb stabilit de BNM la data achitării (vol.I,f.d.11-55).

Din motiv că după cum a relatat reclamantul Kononov Valeriu pârâta SRL „Nourco” nu și-a onorat obligațiile de executare a lucrărilor de construcție a apartamentelor conform contractelor sus-enunțate, iar ulterior a intrat în insolabilitate, reclamantul Kononov Valeriu a depus prezenta acțiune, solicitând în urma concretizării acțiunii: a considera reziliate contractele cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx și, anume: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, încheiate între SRL „Nourco” și Kononov Valeriu; încasarea din contul SRL „Nourco” în proces de insolabilitate în beneficiul său a sumei de 448 105 euro, cu titlu de sume achitate conform contractelor de investiții în construcția imobilelor, a sumei de 335 000 euro, cu titlu de datorie conform contractelor de împrumut, a sumei de 50250 euro cu titlu de dobândă pentru împrumutul acordat, a sumei de 306 628,01 euro cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a sumei de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat (vol.I,f.d.4-5,105-108, vol.II,f.d.158-159).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o parțial, fiind dispusă rezoluționarea contractelor sus-îndicate cu încasarea din contul SRL „Nourco” în proces de insolabilitate în beneficiul lui Kononov Valeriu a sumei de 448105 euro, convertiți în lei moldovenești conform ratei oficiale de schimb din data executării, cu titlu de prejudiciu material, precum și a sumei de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, cu amânarea încasării acesteia pe un termen de până la 6 (șase) luni din

data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii. În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de către Kononov Valeriu a fost respinsă ca fiind înaintată cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Prima instanță ajungând la o asemenea concluzie și-a motivat soluția prin faptul că, SRL „Nourco” în proces de insolvență nu a executat obligațiunea asumată, astfel, pentru neexecutarea esențială a contractelor, acestea au fost rezoluționate, iar ca consecință, din contul întreprinderii debitoare s-a dispus încasarea sumelor plătite de reclamant în baza acestor contracte. Referitor, la cerințele reclamantului privind încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere acestea au fost respinse, fiind constatată de către instanță, înaintarea acestora cu încălcarea termenului general de prescripție de 3 ani (vol.II,f.d.189-198).

Judecând apelul declarat de către SRL „Nourco” în proces de insolvență, instanța de apel l-a admis, a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea dispunerii rezoluționării contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului și a încasării sumelor, cu pronunțarea în aceste părți a unei noi hotărâri, prin care cerințele enunțate au fost respinse, în rest hotărârea instanței de fond a fost menținută.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că concluzia primei instanțe referitor la admiterea cerințelor reclamantului privind rezilierea contractelor și încasarea sumelor achitate este greșită, deoarece contractele prezentate de reclamant au ca obiect bunuri imobile ce au făcut obiectul unor altor contracte încheiate cu alte persoane fizice, iar chitanțele prezentate în calitate de probă a efectuării achitărilor, nu îndeplinesc obligațiunea legală de probațiune, or, nu au fost semnate de persoane împuternicite/reprezentanți ai întreprinderii SRL „Nourco”, unele numere a chitanțelor se dublează cu cele ale altor persoane, precum și nici nu au fost prezentate bonurile de casă, care ar confirma introducerea banilor în casa întreprinderii.

În consecință, instanța de apel a notat că nu poate fi dispusă rezilierea contractelor și restituirea sumelor potențial achitate, or, valabilitatea actelor prezentate de reclamant trezesc îndoieli rezonabile, însăși încheierea valabilă a contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului este pusă la îndoială, iar în caz de dispunere a rezoluționării, s-ar legaliza actele juridice menționate, prezumându-se că raportul juridic prevăzut în contractele de investiții a luat naștere în mod legal.

În rest, instanța de apel a conchis că, concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii pretențiilor reclamantului privind încasarea din contul SRL „Nourco” în beneficiul său a datoriei contractuale, dobânzii la contractul de împrumut și a dobânzii de întârziere ca fiind depuse cu omiterea termenului general de prescripție extinctivă este justă (f.d.235-239).

Instanța de recurs menționează că, prin cererea de recurs din 27 martie 2018, recurentul Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 11 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și încasarea din contul intimatei

SRL „Nourco” în proces de insolvență în beneficiul său a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului în sumă de 12505 lei.

Aici este de menționat că prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o parțial, fiind dispusă rezoluționarea contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului, iar ca consecință, din contul întreprinderii debitoare s-a dispus încasarea sumelor plătite de reclamant în baza acestor contracte. Referitor, la cerințele reclamantului privind încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere acestea au fost respinse ca fiind depuse cu încălcarea termenului general de prescripție de 3 ani (f.d.189-198).

Recurentul Kononov Valeriu nu a declarat apel și nici recurs în partea respingerii ca fiind depuse cu încălcarea termenului general de prescripție de 3 ani a pretențiilor privind încasarea datoriei și a dobânzilor de întârziere.

Prin urmare, instanța de recurs prin prisma art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică expres că judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi, relevă că prezenta cauză urmează a fi examinată sub aspectul legalității și temeiniciei hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel în partea pretențiilor reclamantului Kononov Valeriu privind rezilierea contractelor cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs menționează că soluția data de către instanța de apel în partea pretențiilor vizate este contradictorie, soluție ce astfel rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele. Mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

Atunci, când instanța de apel, examinând apelul și adoptă o decizie prin care casează hotărârea primei instanțe (total sau parțial) cu adoptarea unei noi soluții, urmează a ține cont de faptul, că instanța de apel este obligată să examineze cauza, în limita pretențiilor înaintate de reclamant.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că este inadmisibil, prin prisma art. 241 CPC, ca instanța de apel să adopte o decizie contradictorie.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, referindu-se selectiv la unele mijloace de probă, argumentându-și poziția prin influența decisivă asupra pertinentei și utilității lor de timpul scurs de la momentul producerii faptei prejudiciabile, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză. Or, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor solicitate în acțiune, era indispensabil, alături de cele constatate, de a supune controlului legalitatea hotărârii atacate cu apel în baza argumentelor aduse în cererea de apel în raport cu motivele invocate în referințele/explicațiile intimatului, cu expunerea ulterioară a poziției instanței pe fiecare din argumentele invocate, reținând/admițând unele probe și respingând altele.

Astfel, după cum s-a menționat supra reclamantul Kononov Valeriu a înaintat prezenta acțiune, solicitând în urma concretizării acțiunii: a considera reziliate contractele cu privire la investirea capitalului în construcția imobilului din str. xxxx, mun. xxxx și, anume: nr. 11 din 01 noiembrie 2007, nr. 31 din 02 noiembrie 2007, nr. 21 din 02 noiembrie 2007, nr. 36 din 05 noiembrie 2007, nr. 41 din 05 noiembrie 2007, nr. 24 din 06 noiembrie 2007, nr. 45 din 06 noiembrie 2007, nr. 52 din 06 noiembrie 2007, nr. 30 din 07 noiembrie 2007, nr. 42 din 08 noiembrie 2007, nr. 48 din 08 noiembrie 2007, nr. 35 din 09 noiembrie 2007, nr. 50 din 09 noiembrie 2007, nr. 54 din 09 noiembrie 2007, nr. 43 din 12 noiembrie 2007, nr. 49 din 12 noiembrie 2007, nr. 90 din 13 noiembrie 2007, nr. 102 din 13 noiembrie 2007, nr. 60 din 15 noiembrie 2007, nr. 104 din 16 noiembrie 2007, nr. 98 din 16 noiembrie 2007, nr. 79 din 20 noiembrie 2007, nr. 103 din 22 noiembrie 2007, încheiate între SRL „Nourco” și Kononov Valeriu; încasarea din contul SRL „Nourco” în proces de insolvență în beneficiul său a sumei de 448 105 euro, cu titlu de sume achitate conform contractelor de investiții în construcția imobilelor, a sumei de 335 000 euro, cu titlu de datorie conform contractelor de împrumut, a sumei de 50250 euro cu titlu de dobândă pentru împrumutul acordat, a sumei de 306 628,01 euro cu titlu de dobândă de întârziere, precum și a sumei de 25000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat (vol.I,f.d.4-5,105-108, vol.II,f.d.158-159).

Curtea de Apel Chișinău însă după cum rezultă din decizia contestată cu recurs a examinat legalitatea hotărârii primei instanțe privind „rezilierea” contractelor de investiții în construcția imobilelor, pe când prima instanță s-a expus în privința „rezoluțiunii” contractelor enunțate.

Mai mult ca atât în decizia Curții de Apel Chișinău ce constituie obiectul prezentului recurs atât partea dispozitivă cât și motivată este guvernată de obiectul litigiului – rezilierea contractelor de investiții în construcția imobilelor ca în final să fie respinse ca nefondate cerințele reclamantului privind rezoluțiunea contractelor de investiții în construcția imobilelor.

Deci, concluziile instanței de apel sunt contradictorii, motiv pentru care recursul urmează a fi admis din alte motive decât cele indicate în cererea de recurs cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare, or, cele două termene comportă consecințe și efecte juridice diferite, care sunt stipulate în Cartea a III-a, cap. VII, art. 733-748 Cod civil.

În esență, termenul de rezoluțiune înseamnă desființarea cu efecte retroactive a contractelor sinalagmaticice din cauza neexecutării esențiale a obligației uneia dintre părți, pe când rezilierea este folosită în cazurile în care se desființează cu efecte pentru viitor un contract cu executare succesivă. În cazul rezilierii nu se pot cere înapoi prestațiile deja executate, ca în cazul rezoluțiunii.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs conchide că de fapt, Curtea de Apel Chișinău și-a depășit limitele examinării apelului, schimbând din oficiu obiectul examinării cauzei, nu a examinat în volum deplin și cu respectarea legislației materiale și procedurale apelul declarat de către SRL „Nourco” în proces de insolvență, nu a combătut prin probe pertinente și admisibile concluziile primei instanțe și nu și-a argumentat concluziile sale. Or, cererea de chemare în judecată stabilește cadrul procesual în limitele căruia se va desfășura judecata, atât din punctul de vedere al părților cât și din punctul de vedere al obiectului cererii. Stabilirea cadrului procesual este specific procedurii parcurse la instanța de fond, deoarece potrivit dispozițiilor Codului de procedura civilă, în apel nu se poate schimba cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare, în instanța de apel.

În cursul examinării litigiului urmează a se da apreciere și altor circumstanțe ale cauzei, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele sînt confirmate prin probe și relevante pentru soluționarea corectă a litigiului și anume urmează să fie verificată acoperirea legală care reglementează procedura de achitare a banilor în baza contractelor de investiții sus-indicate, atât de către Kononov Valeriu, cât și de către ceilalți investitori. Or, pentru a confirma introducerea mijloacelor bănești, instanței de judecată urmează a fi prezentată fie chitanța la dispoziția de încasare în original, însoțite de bonuri de casă, fie extrasul bancar care ar fi confirmat faptul achitării prețului contractelor.

Totodată, dispozițiile și chitanțele de plată în vederea confirmării achitării și primirii acestor sume urmează a fi însoțite de acte primare de evidență

contabilă, care confirmă introducerea acestor sume în caseria sau contul bancar al întreprinderii.

Această concluzie derivă din conținutul prevederilor cap. II pct. 12, cap. III, pct. 22-23 din Hotărârea Guvernului nr. 764 din 25 noiembrie 1992 privind aprobarea normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, potrivit cărora ca constatare a introducerii mijloacelor bănești servesc următoarele contabile: din partea persoanei juridice: actul de verificare dintre părți; ordinul de încasare a mijloacelor bănești în original cu semnătura și ștampila companiei; registrul de casă al companiei; factura fiscală; din partea persoanei fizice – chitanța la dispoziția de încasare în original; iar în cazul transferului bancar – extrasul bancar.

Suplimentar, la cele expuse, instanța de recurs reține și prevederile pct.1 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar nr. 474 din 28 aprilie 1998, care indică expres că contribuabilii care, potrivit legislației în vigoare, au obligativitatea ținerii contabilității, se obligă să efectueze decontările bănești în numerar cu utilizarea mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală.

La fel, instanța de apel urmează să verifice suplimentar cine au fost persoanele împuternicite cu dreptul de semnătura pe documente financiare și bancare ale SRL „Nourco” pentru perioada 01 ianuarie 2007 – 01 octombrie 2009 (perioada indicată pe chitanțele prezentate de Kononov Valeriu) și dacă cineva din conducerea SRL „Nourco” a semnat și a primit careva sume conform chitanțelor prezentate de către reclamant, deoarece pe tot parcursul procesului SRL „Nourco” în proces de insolvență a pus la îndoială investirea mijloacelor bănești conform contractelor de investiție de către Kononov Valeriu, invocând că chitanțele la dispozițiile de încasare nu au fost semnate de persoane cu funcții de răspundere din cadrul SRL „Nourco”, adică semnăturile nu aparțin contabilei-șef, din numele căreia au fost efectuate.

Totodată, Colegiul judiciar reține că o concluzie a instanței de judecată prin care se soluționează un litigiu or se apreciază legalitatea, valabilitatea sau ilegalitatea unui act juridic nu poate fi bazată pe niște îndoieli rezonabile, invocate fără nici o acoperire legală sau pe probe incontestabile.

Din considerentele menționate, întru aplicarea corectă a normei de drept ce guvernează rezolvarea prezentului litigiu și, deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul din alte motive invocate în cererea de recurs, a casa decizia instanței de apel și a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel sub aspectele sus-enunțate. La rejudecarea cauzei este necesar de ținut cont de cele expuse și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Kononov Valeriu reprezentat de avocatul Lungu Vasile.

Se casează integral decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Kononov Valeriu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Nourco” în proces de insolvență, cu privire la rezoluțiunea contractelor, repararea prejudiciului material, încasarea datoriei contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean